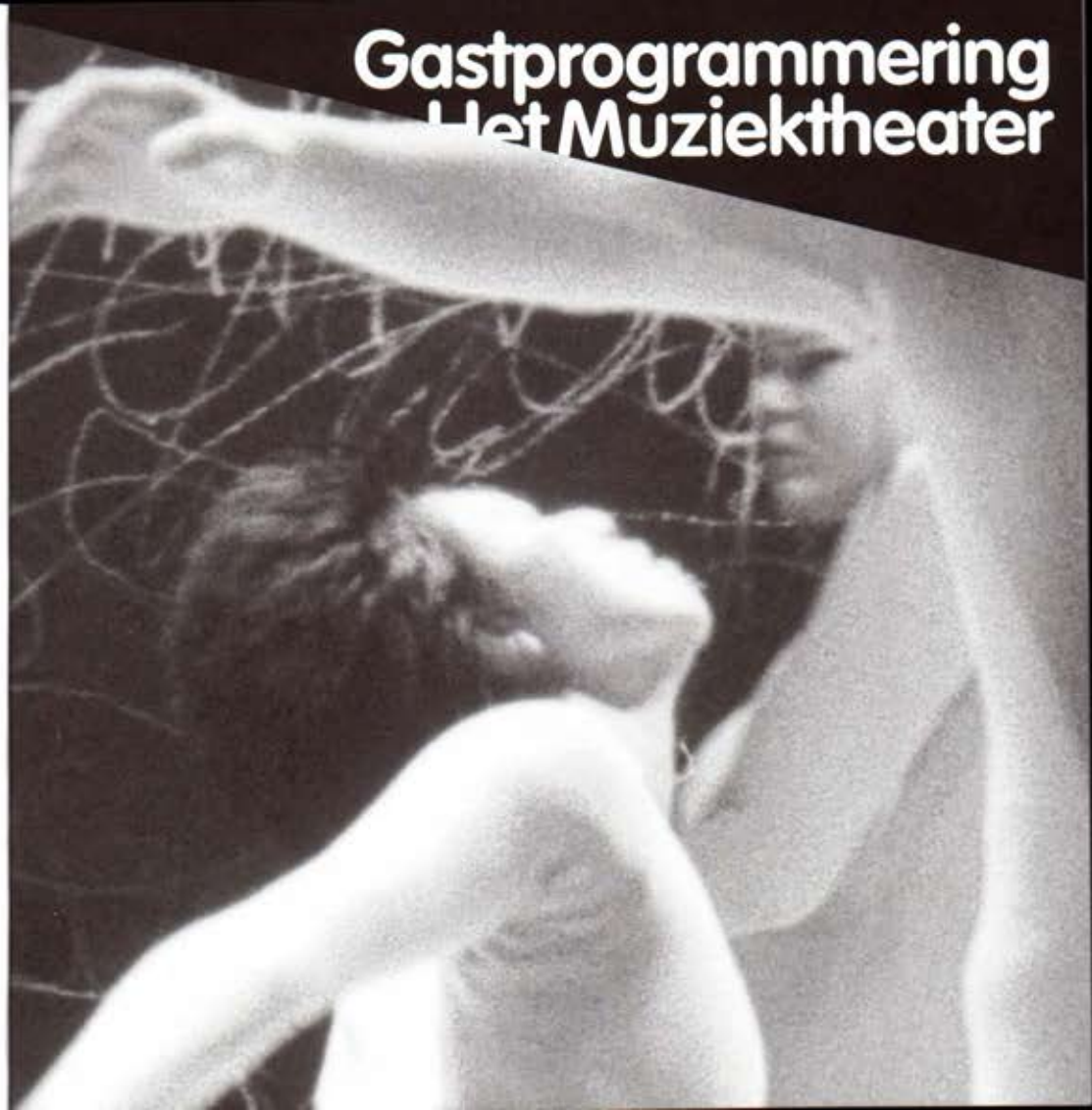

NAHARIN'S
VIRUS

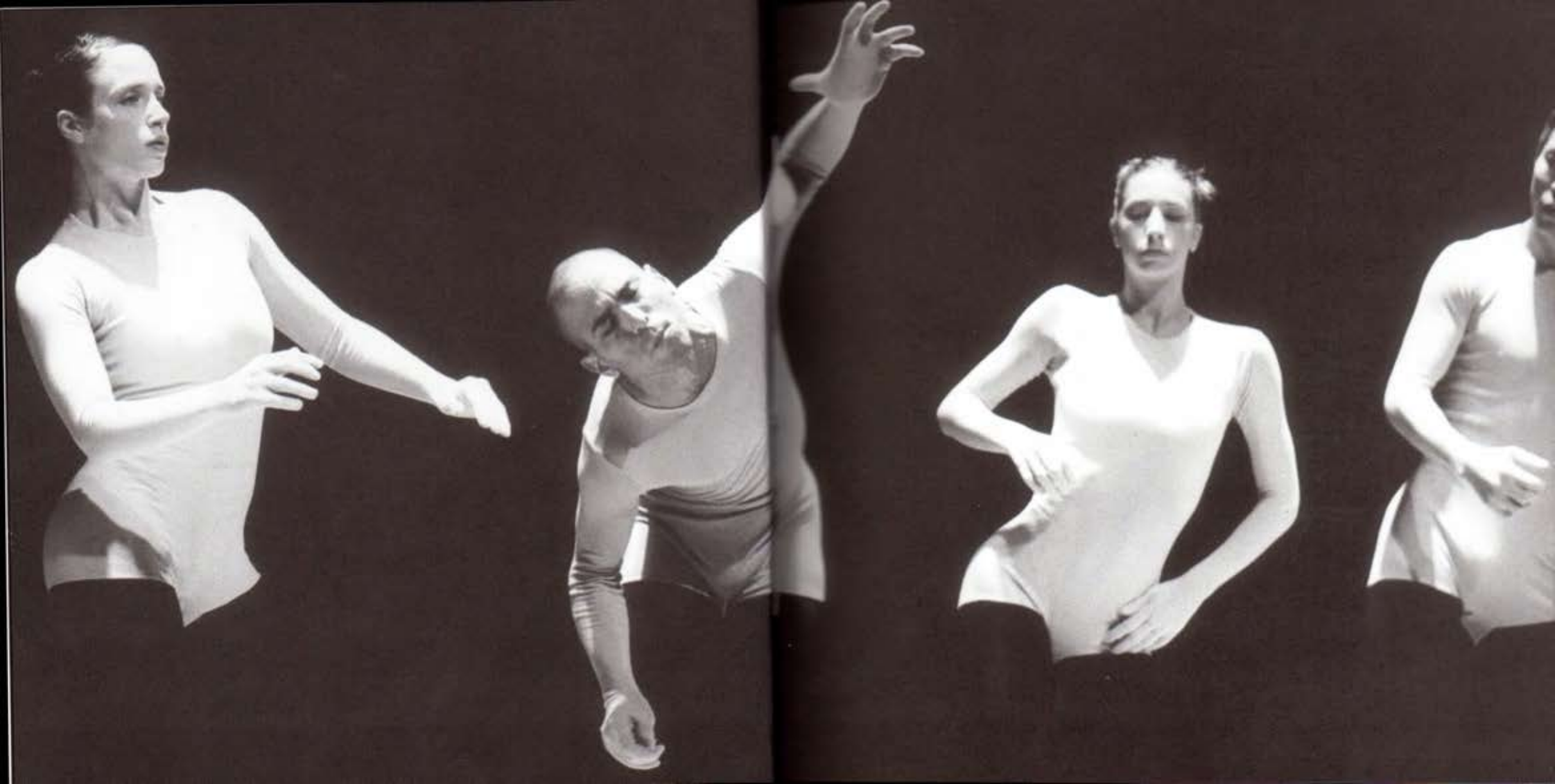
**Gastprogrammering
Het Muziektheater**

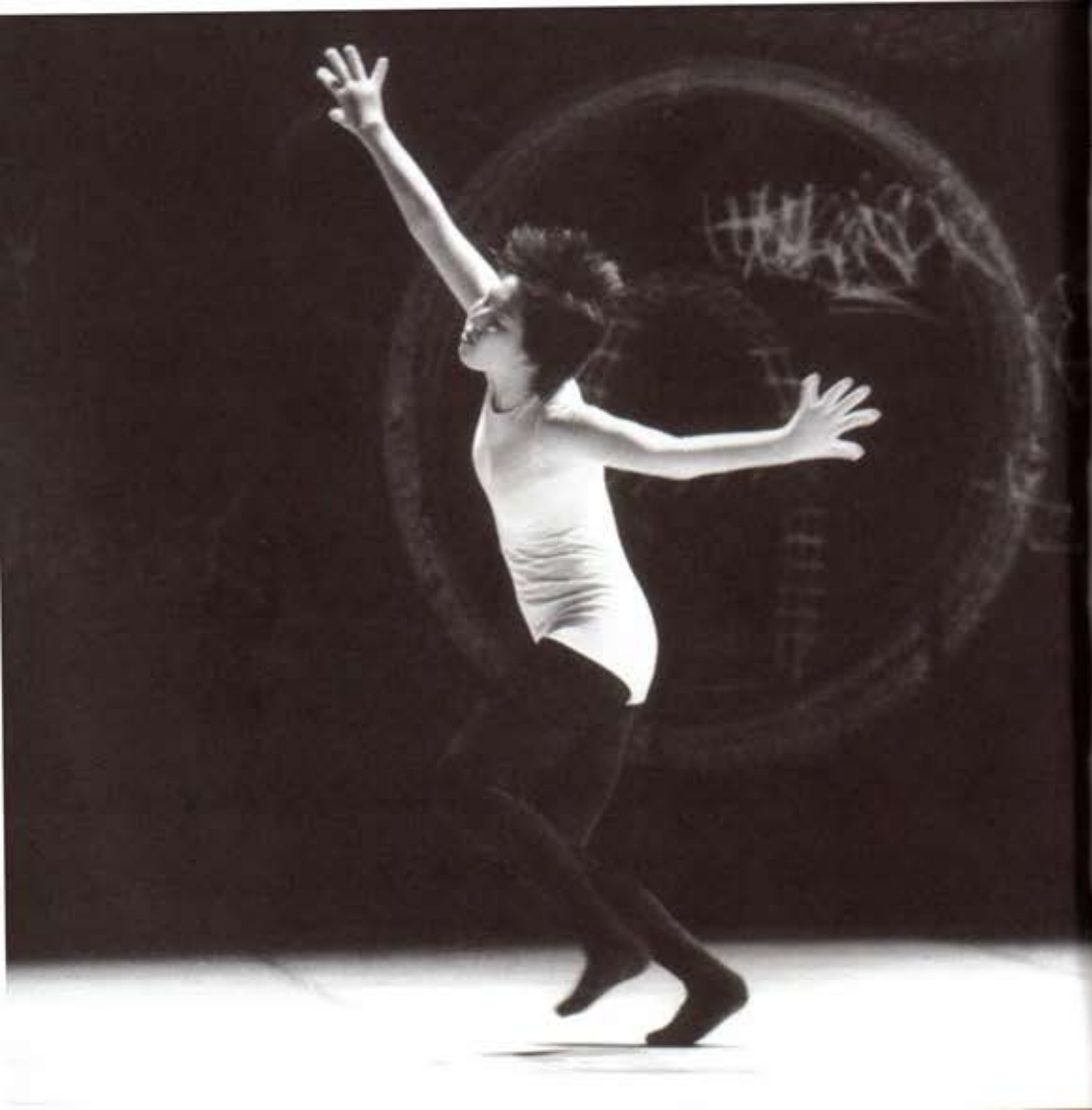
DO 6, ZA 8, ZO 9 MAART 2003 - 20.15 UUR

Productie afdeling publiekrecht Gastprogrammering Het Muziektheater Foto's Gadi Dagon, Tristan Valès/Agence Enguerand
Basis omgeving Mevis & Van Deursen Layout Bibi de Bruijn Drukwerk Drukkerij Rob Stoik BV
Oplage 600 Jaargang 17, nummer 5 Deze uitgave verschijnt minstens driemaal per jaar

BATSHEVA
DANCE
COMPANY

NAHARIN'S VIRUS

van Ohad Naharin

een bewerking van Peter Handke's *Publieksbeschimping*
tekst ► Peter Handke* en eigen teksten van de dansers
opdrachtmuziek ► Habib Alla Jamal, Karni Postel, Shama Khader
overige muziek ► Samuel Barber, Carlos D'Alessio, P. Stokes, P. Parsons
kostuumontwerp ► Rakefet Levy
lichtontwerp ► Avi Yona Bueno - Bambi
muzikaal advies ► Karni Postel
geluidsopnamen ► Frankie Lievaart
geluid ► Frankie Lievaart, Haim Laroz

dansers ► Eldad Ben-Sasson, Jeremy Bernheim, Caroline Boussard, Stefan Ferry,
Kristin Francke, Yoshifumi Inao, Gili Navot, Inbar Nemirovsky, Chisato Ohno,
Itamar Sahar, Mami Shimazaki, Maya Weiser, Inbal Yaacobi, Arkadi Zaides,
Noa Zouk, Jesper Thirup Hansen (gastdanser)

instudering ► Yoshifumi Inao

deze productie kwam mede tot stand door de creatieve inbreng van de dansers

(70 minuten zonder pauze)

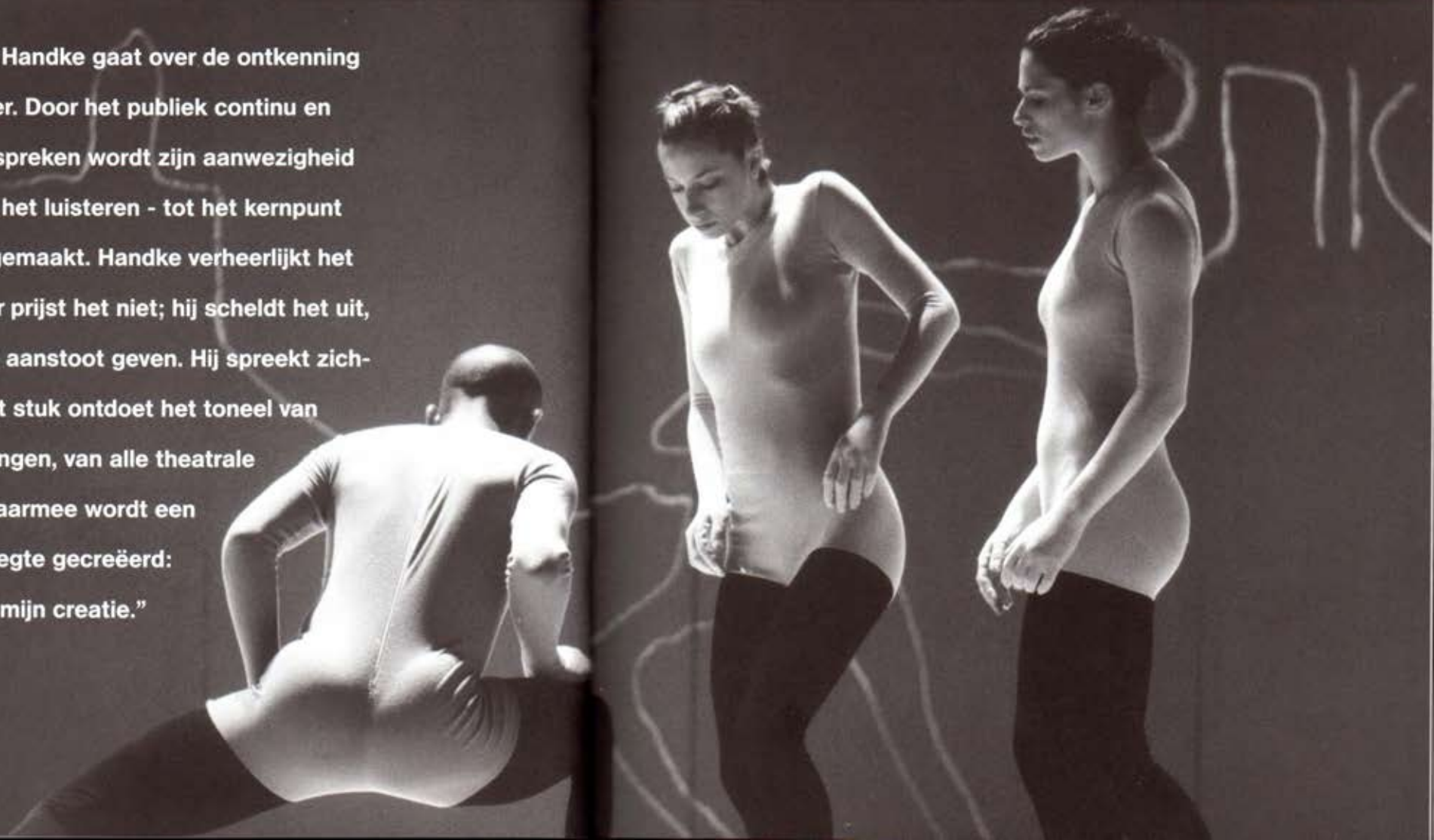
*Engelse vertaling: Michael Roloff, eerste publicatie in Engeland bij Methuen & Co. Ltd. in 1971.

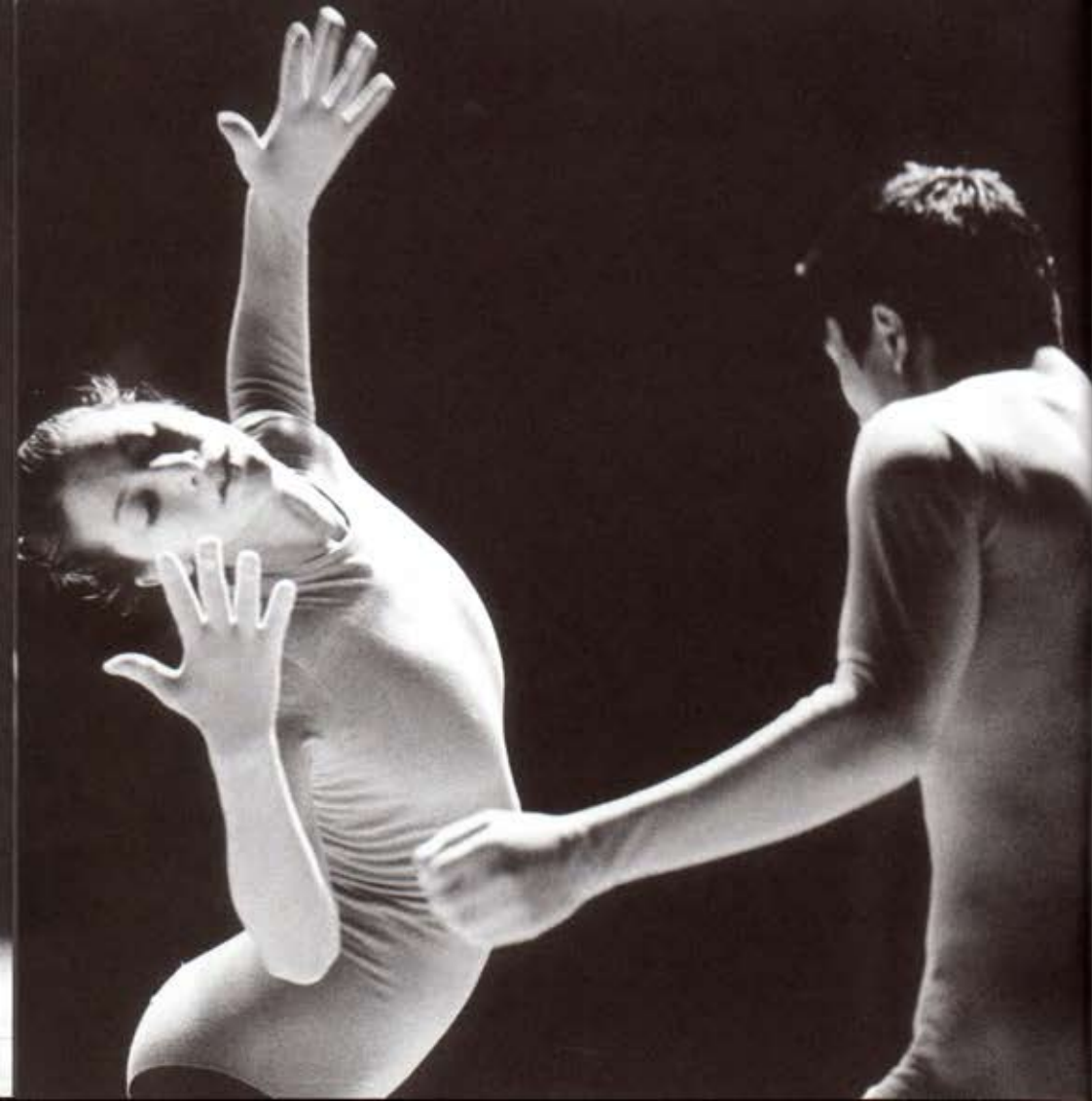
© Engelse vertaling 1969 Farrar, Straus and Giroux Inc.

WERELDPREMIÈRE 14 MAART 2001, TEL AVIV

“Het stuk van Handke gaat over de ontkenning van het theater. Door het publiek continu en direct aan te spreken wordt zijn aanwezigheid en zijn actie - het luisteren - tot het kernpunt van het stuk gemaakt. Handke verheerlijkt het publiek - maar prijst het niet; hij scheldt het uit, maar wil geen aanstoot geven. Hij spreekt zichzelf tegen. Het stuk ontdoet het toneel van alle verwachtingen, van alle theatrale conventies. Daarmee wordt een ruimte, een leegte gecreëerd: een plek voor mijn creatie.”

Ohad Naharin

BATSHEVA DANCE COMPANY

wordt in 1964 opgericht door barones Batsheva De Rothschild en Martha Graham, die de eerste artistiek directeur van het gezelschap is. In het voetspoor van Graham volgen artistiek directeuren en choreografen uit de hele wereld om met Batsheva te werken: Kurt Jooss, Anna Sokolow, Jerome Robbins en vele anderen. In 1974 neemt de Batsheva Dance Company afscheid van zijn grondlegger en wordt een door de overheid gesubsidieerd gezelschap.

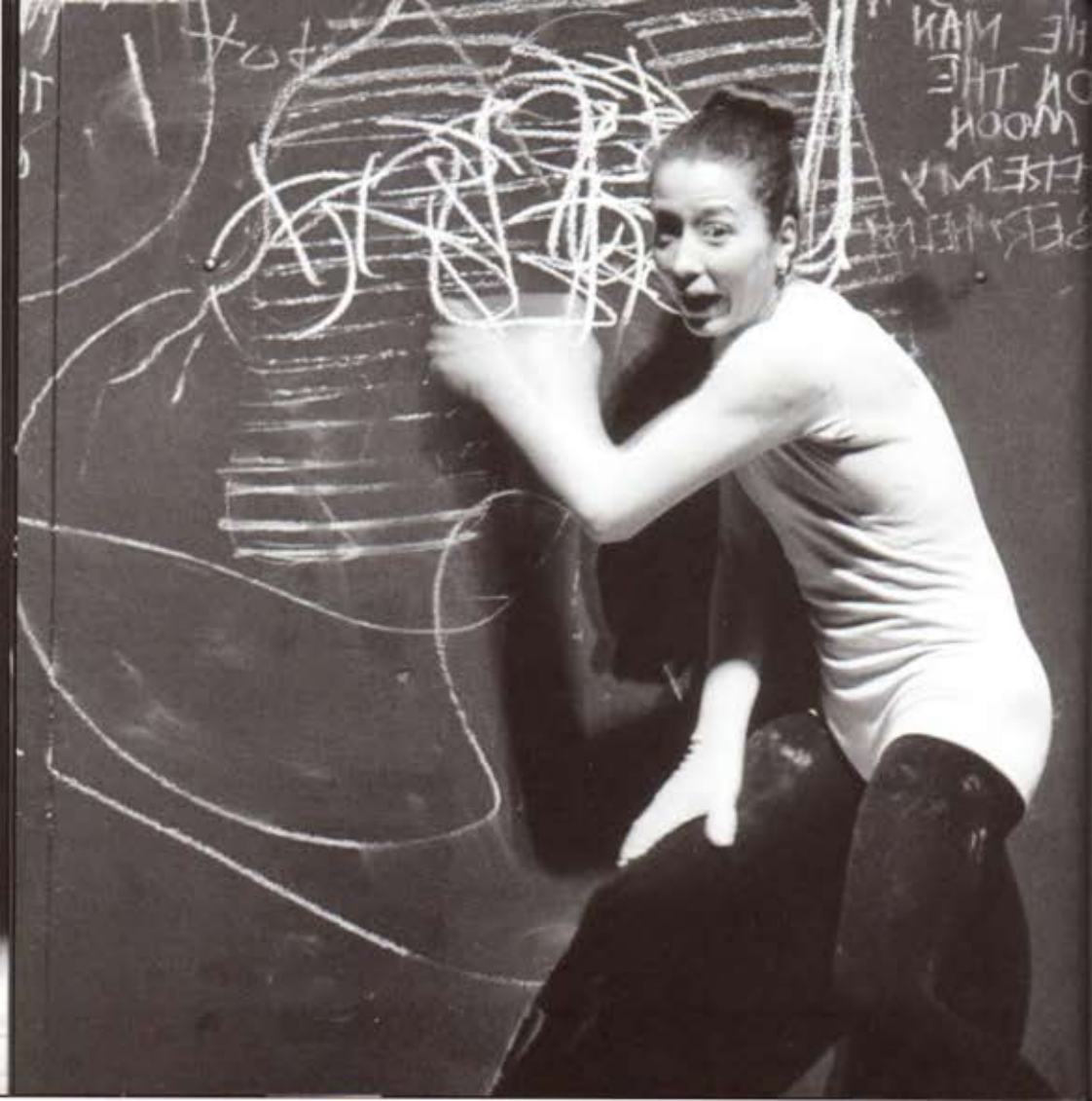
In 1990 wordt Ohad Naharin artistiek directeur van het gezelschap. Deze Israëlische danser en choreograaf maakte in 1980 zijn choreografisch debuut, dat door zowel de critici als het publiek lovend werd ontvangen. Met zijn eigen groep, de Ohad Naharin Dance Company, trad hij op tijdens het Holland Dance Festival, waarna Jiří Kylián hem uitnodigde om een choreografie voor het Nederlands Dans Theater te maken.

Zijn komst bij Batsheva luidt een nieuw tijdperk in. Naharin verzamelt een groep krachtige en vitale dansers met een sterk individuele stijl en uitstraling om hem heen en voorziet het gezelschap van een gewaagde artistieke kwaliteit die zich duidelijk onderscheidt. Sensueel, suggestief,

meeslepend, fysiek voortreffelijk, van nature muzikaal, gedurfd, eerlijk en ontroerend zijn enkele van de aanduidingen waarmee Ohad Naharin en zijn choreografieën worden omschreven. De Batsheva Dance Company is tegenwoordig een ontmoetingsplaats voor kunstenaars uit verschillende disciplines. Licht-, decor- en kostuumontwerpers, componisten en filmmakers vinden hier een inspirerende plek om samen te werken.

Het repertoire van de Batsheva Dance Company richt zich enerzijds op de choreografieën van Ohad Naharin, daarnaast worden zowel gerenommeerde choreografen als William Forsythe en Jiří Kylián uitgenodigd naar Tel Aviv te komen, als beginnende jonge talenten die nog aan het begin staan van hun artistieke carrière. Het Batsheva Ensemble, de in 1990 opgerichte juniorengroep, is de laatste jaren uitgegroeid tot een gezelschap met een geheel eigen identiteit en heeft tot doel zowel een volgende generatie dansers op te leiden, alsook jonge talenten in choreografie, kostuumontwerp en aanverwante disciplines te stimuleren. Tevens wordt getracht binnen Israël een jong publiek voor te lichten over dans. Voor beide groepen geldt dat ze bestaan

uit unieke dansers die aangemoedigd worden hun creatieve talenten te ontwikkelen en te gebruiken zowel in de werken van het gezelschap als in eigen choreografieën. Naharin keert nog vaak terug naar Den Haag, waar hij ondermeer *Tabula Rasa*, *Sinking of the Titanic*, *Off White* en *Kaamos* creëerde. Als gastchoreograaf heeft hij o.m. voor Ballett Frankfurt, Cullberg Ballet, Lyon national Opera Ballet, Ballet de Grand Théâtre de Genève, Finnish National Ballet, Sydney Dance Company gewerkt.

Voor Naharin's *Virus* ontving hij vorig jaar een Bessie, één van belangrijkste Amerikaanse dansprijzen: 'For an unvarnished revelation in black-and-chalk of the caustic daily experience of conflict and guilt, the helpless inspiration of neighbor afflicting neighbor, the vulnerability and necessary hubris of the mindful artist in the midst of mindless war, in Naharin's *Virus*, performed by the Batsheva Dance Company at the Brooklyn Academy of Music.' (uit het juryrapport))

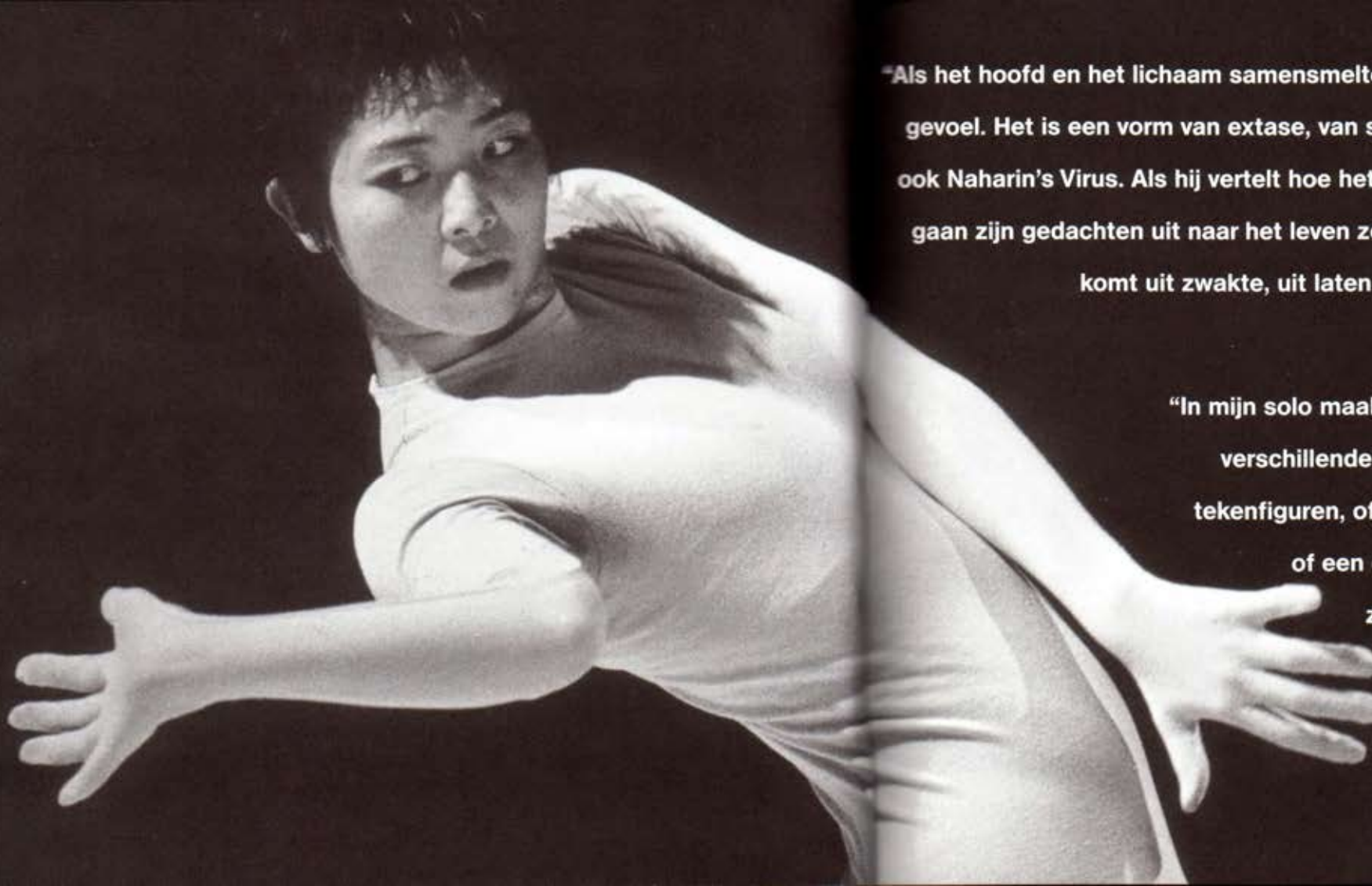
De Batsheva Dance Company was in 1995 (*Anaphase*), 1997 (*Z/na*) en 2000 (*Sabotage Baby*) al eerder te gast in Het Muziektheater.

PETER HANDKE

is in 1942 geboren te Oostenrijk. Van 1961 tot 1965 studeert hij rechten aan de Universiteit van Graz. Hij breekt zijn studie af om zich volledig op het schrijven te richten. In 1966 wordt hij bekend met zijn theaterstuk *Publieksbeschimping* waarin de sprekers (niet langer spelers) het publiek op de korrel nemen. De heldere tekst dwingt tot het nemen van verantwoordelijkheid aan beide zijden van de podiumrand, het stuk is een spel met verwachtingen voor hen die niet bang zijn voor een uitdaging.

"Publieksbeschimping is niet een stuk tegen de toeschouwer. Het stuk is ook niet tegen een bepaald publiek geschreven, mogelijkterwils tegen een publiek dat gemakzuchtig in de theaterstoelen wegzakt. Het stuk is niet geschreven opdat het gewone publiek plaats maakt voor een ander publiek, maar zodat het gewone publiek een ander publiek wordt." (Peter Handke) Belangrijk thema in het werk van Handke is het verstommende effect dat taal en het dagelijkse leven op de mens heeft waardoor irrationaliteit, verwarring en zelfs gekte kan ontstaan. Handke schreef naast romans en toneelstukken ook filmscenario's en hoorspelen. Hij regisseerde zelf de verfilming van *Die linkshändige Frau*.

“Als het hoofd en het lichaam samensmelten ontstaat er een uniek gevoel. Het is een vorm van extase, van spirituele levitatie. Dat is ook Naharin’s Virus. Als hij vertelt hoe het lichaam moet bewegen gaan zijn gedachten uit naar het leven zelf - beweging die voortkomt uit zwakte, uit laten gaan - laten gebeuren.”

Yael Schnell (danser)

“In mijn solo maak ik allerlei geluiden met verschillende stemmen. Het klinkt als tekenfiguren, of als een sprekende pop, of een dier. Ik uit al die klanken zonder na te denken, het lijkt wel alsof ik tegen iemand spreek in mijn eigen taal.”

Chisato Ohno (danser)

HABIB ALLA JAMAL

Tijdens een tournee van de Batsheva Dance Company in december 2000 stond een optreden in Nazareth voor een gemengd publiek van Joden en Arabieren gepland. Op datzelfde moment braken in de Israëliisch-Arabische sector heftige rellen uit. De enorme felheid en de intensiteit van deze onlusten zorgde voor een diepe kloof tussen de Joden en de Arabieren. Gezien de hierdoor ontstane nieuwe situatie vertrok het gezelschap pas na uitvoerig overleg in hun roze, met foto's van het gezelschap beplakte bus naar Nazareth om voor een geheel uit Arabieren bestaand publiek op te treden. Gehoopt werd dat dit als een teken van vrede en broederschap gezien zou worden.

Uit waardering wilden de gastheren op hun beurt voor het gezelschap eigen dansen uitvoeren, begeleid door plaatselijke Arabische muzikanten die traditionele volksmuziek ten gehore brachten. Ohad Naharin luisterde aandachtig; hij had gevonden waar hij naar op zoek was: dit was de meest geschikte muziek voor zijn nieuwe werk *Naharin's Virus* en niet de traditionele Joodse klezmermuziek die hij eerder op het oog had. Tijdens feestelijkheden ter gelegenheid van de Ramadan stelde Naharin aan Habib Alla Jamal en zijn groep voor om mee te werken aan *Virus*.

Habib Alla Jamal, die zichzelf omschrijft als een Palestijnse Arabier met een Israëliisch staatsburgerschap zegt hierover: "Ondanks ons conflict, ondanks de pijn en de lijdensweg die ik en mijn volk moeten ondergaan, ben ik trots op de samenwerking met Batsheva. Ik bid dat deze ontmoeting binnen de kunsten mag leiden tot allerlei positieve ontmoetingen".

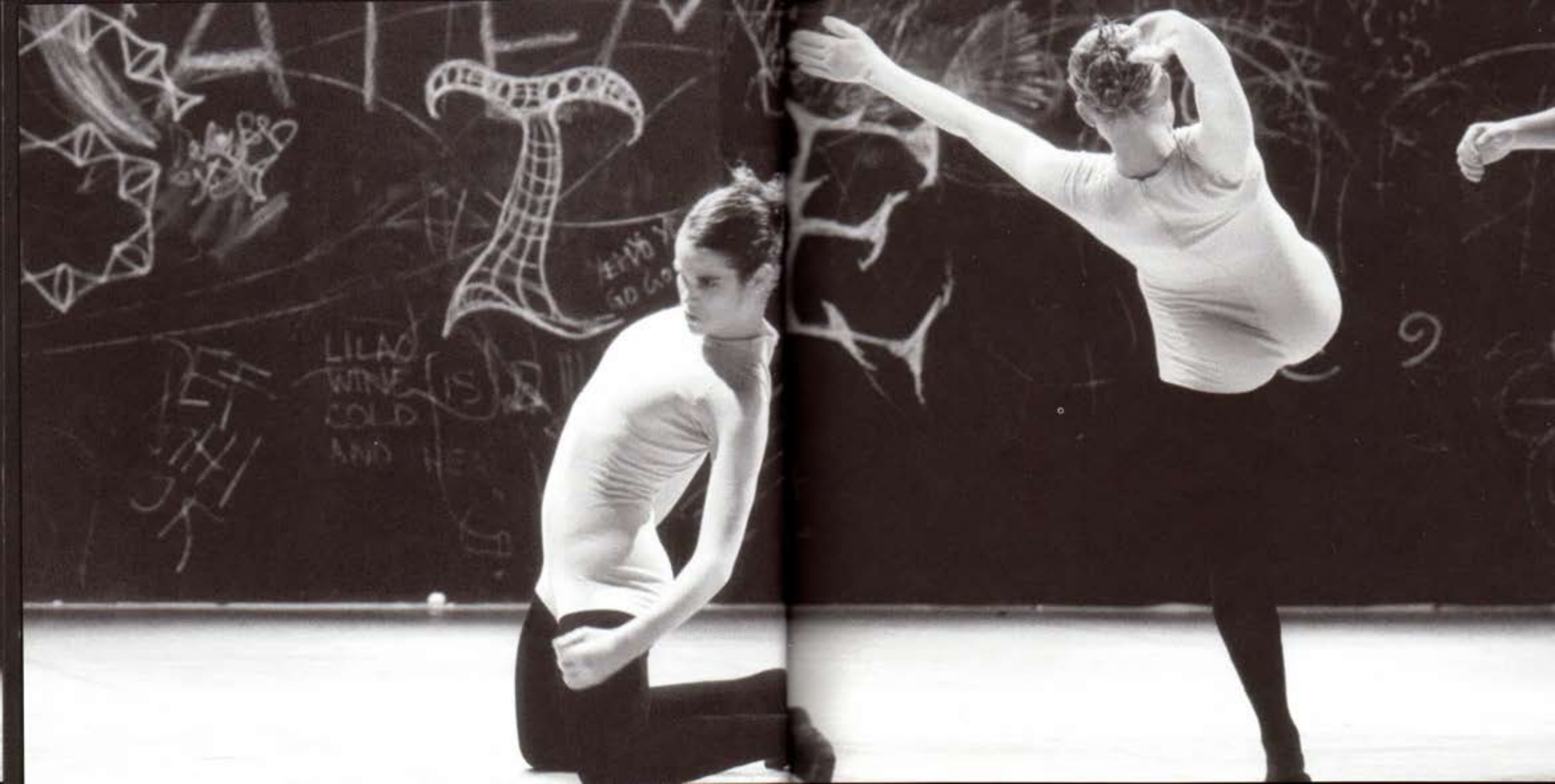
"In 1993 richtte ik de muziekgroep Al Majad op. Ons doel was het reconstrueren van muziek en dans die vooral nog leefde onder de zestigplussers, zeer toegewijde mensen. Ik versterkte het en herschiep het voor de huidige generatie - het hart van de 21ste eeuw - en vandaag de dag toon ik de tradities en gebruiken van huwelijken en andere familiefeesten, op weg naar de waterbron, in een pas geoogst veld en op het slagveld.

Uitgangspunt in mijn werk is de oude man, vast in de wielen der jaren en de oude vrouw die, lachend met een mond zonder tanden, haar oude liefdes telt en daarmee vergane tijden herbeleeft. Nu laat ik de liederen, de dansen en de 'debka' en folklore van toen zien in een moderne regie.

Ohad Naharin toont door zijn vertrouwen in en samenwerking van Batsheva met Al Majad zijn geloof in het heilige goed van de vrijheid van de mens. Hij initieerde deze samenwerking tussen twee heel verschillende volken die gevangen zitten in complexe ideologische confrontaties en verdiepte zich in de diepe sociale kloof tussen de Arabische en Joodse samenlevingen. Wij geloven beiden in vrede en intimiteit en het leven van alledag en delen ook in het geloof dat muziek een universele taal is. Wij geloven dat de mens de mens is, en met eenzelfde overtuiging geloven wij dat in deze voorstelling twee tradities samenkomen."

Habib Alla Jamal

ARTISTIEK LEIDER

Ohad Naharin

ALGEMEEN DIRECTEUR/MEDE ARTISTIEK LEIDER

Naomi Bloch Fortis

ADJUNCT ARTISTIEK DIRECTEUREN/REPETITOREN

Yoshifumi Inao & Sharon Eyal

TOURING PRODUCER

Iris Bovshover

COMPANY MANAGER / VOORSTELLINGSLEIDER

Yaniv Nagar

TECHNISCH DIRECTEUR

Roni Cohen

EERSTE BELICHTER

Gadi Glik

GELUID

Moshe Shasho

TECHNICUS

Sharon Shoshan

KLEDER

Shoshi Or-Lavi

FYSIOTHERAPEUT

Hanni Alon

FOTOGRAAF

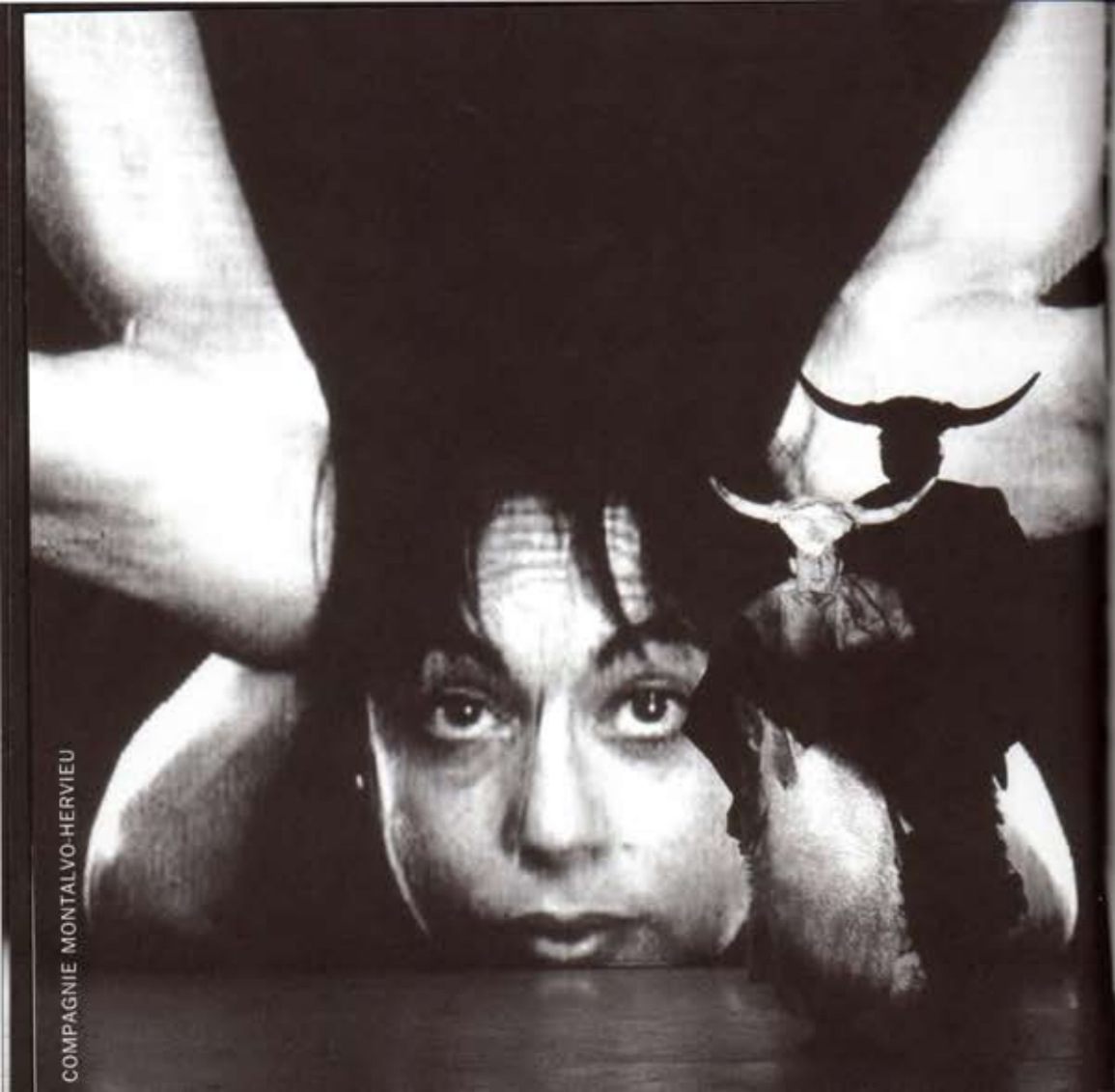
Gadi Dagon

INT. TOUR MANAGEMENT

Multi Media Ltd.

Batsheva Dance Company ontvangt financiële ondersteuning van het Israëliësche Ministerie van Wetenschap, Cultuur en Sport, de Tel-Aviv Municipality, Mr. Robert Weil, de Gabriel Sherover Foundation, de America-Israel Cultural Foundation, de Arison Family Foundation, de Beracha Foundation en andere prominente organisaties, stichtingen en particulieren.

GASTPROGRAMMERING HET MUZIEKTHEATER 2002/2003

Voor meer informatie over deze producties kunt u contact opnemen met de afdeling publiciteit van Gastprogrammering Het Muziektheater. Tel.: 020 - 551 81 35, e-mail: publ_gp@hmth.nl of kijk op www.gastprogrammering.nl

WO 9 / VR 11 / ZA 12 APRIL 2003
COMPAGNIE MONTALVO-HERVIEU
BABELLE HEUREUSE

Zelden verloor het publiek zo eensgezind en hartstochtelijk zijn hart aan een gezelschap. Onmiskenbaar Frans in humor en lichtvoetigheid mengt Montalvo genres en culturen. hiphop met Vivaldi, acrobatiek, video en wereldmuziek tot een vrolijke collage.

DI 6 / DO 8 / VR 9 MEI 2003
RANDOM DANCE
NEMESIS

Wayne McGregor heeft naam gemaakt als pionier in cyberspace, een choreograaf die dans en technologie op een briljante manier weet te combineren. In Nemesis onderzoekt hij de relatie tussen lichaam, projectie en machine: buitenaardse dans ontmoet reality TV.

DO 5 / VR 6 / ZO 8 JUNI 2003
FESTIVAL D'AIX-EN-PROVENCE
LE BALCON

copresentatie van Gastprogrammering Het Muziektheater, De Nederlandse Opera en Holland Festival Deze nieuwe opera van de Hongaarse componist Peter Eötvös is gebaseerd op het gelijknamige toneelstuk van Jean Genet. Le Balcon is de openingsvoorstelling van de komende editie van het Holland Festival.

M.m.v. Ensemble Intercontemporain.

NEDERLANDS DANS THEATER

1 programma

STICHTING HET MUZIEKTHEATER

BESTUUR

DRS. T. DE SWAAN (VOORZITTER)

MR. DRS. L.C. BRINKMAN

J.J.M. EBBELAAR

A. ELBURG

J.P.M. JANSSEN

MR. J.CH.L. KUIPER

H.J.A. TIJSSEN

MR. H. UHLENBROEK

DIRECTIE

PIERRE AUCI

WAYNE EAGLING

TRUZE M. LOODER

JAAP MULDER

ADJUNCT DIRECTIE

PIETER HOFMAN (DIRECTEUR

GASTPROGRAMMERING)

FRANS HUNEKER

(DIRECTEUR TECHNISCHE

ORGANISATIE HET MUZIEK-

THEATER)

GASTPROGRAMMERING

DIRECTIE

PIETER HOFMAN

SECRETARIAAT

MARJANNE WILMIK

PUBLICITEIT

KAREN WELLING (HOOFD)

BIBI DE BRUIJN

ANKE VAN LITH

ANITA SOER

PRODUCTIELEIDING

NICO MATSER

KASSA-BESPREKBUREAU

AMSTEL 3, AMSTERDAM

TEL. 020 - 6 255 455

KAARTVERKOOP OOK VIA

WEBSITE

GASTPROGRAMMERING

HET MUZIEKTHEATER

POSTBUS 16822,

1001 RH AMSTERDAM

TEL. 020 - 551 8135

publ.gp@hwt.nl

www.gastprogramming.nl

IN DE MUZIEKTHEATERWINKEL ZIJN TE KOOP: BOEKEN, CD'S, AFFICHES, VIDEO'S, ETC.
HET IS NIET TOEGESTAAN TE FOTOGRAFEREN, TE FILMEN, VIDEO EN/OF GELUIDSOPNAMEN TE MAKEN.
RECHTHEBBENDEN DIE MENEN AANSPRAKEN TE KUNNEN ONTLENEN, WORDT VERZOCHT CONTACT OP
TE NEMEN MET DE UITGEVER.